

**Undersøgelse af byråds kandidater ved kommunalvalget 2009 med fokus på
motiver bag opstillingen, lokal tilknytning og ønskede udvalgsposter
Dokumentation og svarfordelinger¹**

Martin Bækgaard

Institut for Statskundskab,

Århus Universitet

Indhold:

1. Formål med undersøgelsen	3
2. Gennemførelse af undersøgelsen	4
3. Svarprocenter og rykkerrunder	6
4. Bortfaldsanalyser	7
5. Spørgsmålsformuleringer	11
6. Svarfordelinger	13
7. Henvisninger	21
8. Appendiks	23
9. Noter	24

1. Formål med undersøgelsen

Op gennem 1990'erne er der blevet foretaget flere undersøgelser af kandidaterne ved danske kommunalvalg (se f.eks.: Kjær & Pedersen 1996a; 1996b; Buch: 2007). For disse undersøgelser gælder, at de primært fokuserer på hvem der opstiller til kommunalvalg, motiverne bag opstillingen samt hvilken arbejdsbyrde kandidaterne forventer i forbindelse med byrådsarbejdet, hvorimod der ikke foretages nogen kobling mellem kandidaternes udtrykte ønsker og præferencer og deres efterfølgende adfærd, såfremt de bliver valgt ind i byrådet.

Denne undersøgelse har i modsætning til tidligere forskning som hovedformål at koble de valgte kandidaters ønsker til udvalgsmedlemskaber før valget til deres faktiske udvalgsmedlemskaber efter valget for derved at undersøge, om kandidaternes ønsker bliver opfyldt. Hovedhypotesen er, at kommunalpolitikere i høj grad har mulighed for selv at bestemme, hvilke udvalg de bliver medlem af, idet graden af ønskeopfyldelse dog antages at afhænge af bl.a. deres status og anciennitet i deres parti. Endvidere sætter undersøgelsen fokus på, hvilke overvejelser der ligger bag ønsket om at sidde i et bestemt stående udvalg og på om nogle udvalg er mere populære blandt kandidaterne end andre. I tillæg til ovenstående giver undersøgelsen bl.a. også mulighed for at undersøge følgende problemstillinger:

- I hvor høj grad føler kandidaterne sig som repræsentanter for henholdsvis deres kommune, deres parti og deres lokalområde?
- Er der en højere grad af fokus på at repræsentere lokalområder internt i kommunen i sammenlagte kommuner end i kommuner, som ikke er strukturelt forandrede som følge af Kommunalreformen i 2007?

- I hvor høj grad har motiverne bag opstilling til kommunalvalg ændret sig i forhold til tiden før Kommunalreformen i 2007? Denne problemstilling kan undersøges ved at sammenholde resultaterne med data fra tidligere undersøgelser.

2. Gennemførelse af undersøgelsen

Udvælgelsen af respondenter til undersøgelsen tog udgangspunkt i to forhold. For det første skulle antallet af respondenter gerne maksimeres for at sikre, at det færdige datasæt af hensyn til opfyldelse af undersøgelsens hovedformål indeholdt svar fra tilstrækkeligt mange kandidater, som også sidenhen blev valgt. Da det som udgangspunkt er endog meget svært og omkostningsfuldt at skaffe information (herunder kontaktoplysninger) på samtlige kandidater betød dette hensyn, at der primært blev indsamlet information om kandidater for hvilke oplysningerne var umiddelbart tilgængelige på internettet. Dette betyder til gengæld, at man ikke kan være sikker på, at den udtrukne stikprøve er repræsentativ i forhold til populationen som helhed.

For det andet betød den officielle frist for indlevering af kandidatlistor i kommunerne (20. oktober 2009), at indsamlingen af kontaktoplysninger ikke kunne begyndes før denne dato, og da svarene af hensyn til validiteten skulle indsamles før kommunalvalget den 17. november, var indsamlingen af respondentoplysninger underlagt et betydeligt tidspres. Af hensyn til bedst at kunne styre dataindsamlingsprocessen blev undersøgelsen gennemført ved hjælp af en email-baseret survey udsendt ved hjælp af programmet SurveyXact. En oplagt ulempe ved dette valg er, at det kræver, at respondenternes email-adresser er tilgængelige, hvilket ikke altid er tilfældet. En anden ulempe er, at elektroniske spørgeskemaundersøgelser for respondenternes vedkommende formodentlig ikke altid tillægges den samme troværdighed som traditionelle postomdelte spørgeskemaer og derfor kan lede til

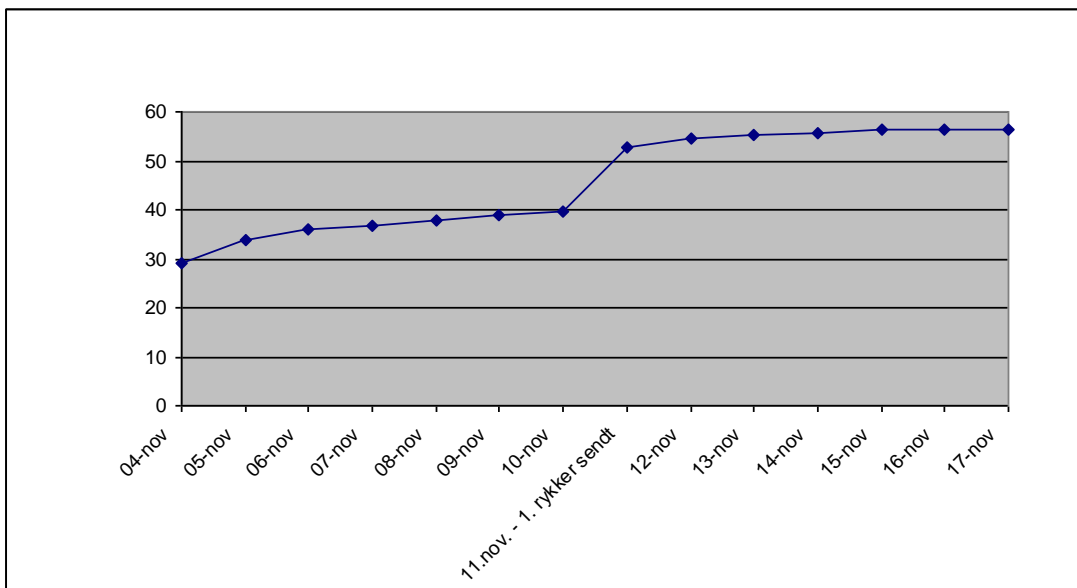
en lavere svarprocent end hvis et traditionelt postomdelt skema var blevet anvendt. Det vurderes dog, at disse ulemper i det pågældende tilfælde opvejes rigeligt af fordelene herved, idet der ikke findes nogle gode alternativer i forhold til at indsamle data fra en så stor stikprøve inden for en tidsperiode afgrænset til 14 dage. Blandt fordelene ved den anvendte metode er, det er forholdsvis let at afsende rykkere om svar til respondenterne samt at det for den enkelte kandidat er relativt let at besvare og afsende spørgeskemaet. Noget som formodentlig er særlig vigtigt i en for kandidaterne meget travl tid.

Indsamlingen af kontaktoplysninger fandt sted i uge 43 og 44 i 2009 og tog udgangspunkt i de oplysninger, som kandidaterne i 96 kommuner selv havde inddateret til DR's kandidatdatabase.² I tillæg til navne og email-adresser blev der indsamlet oplysninger om respondenternes kommune- og partitilhørsforhold. Desuden blev der indtastet oplysninger om kandidaternes alder og det antal år, de havde siddet i kommunalbestyrelsen i det omfang, disse oplysninger var tilgængelige i databasen. Da der var tale om løbende registrering til DR's database, blev kandidatlisterne for samtlige kommuner ydermere gennemgået i perioden 30. oktober – 2. november med henblik på at indsamle oplysninger for kandidater, der ikke havde registreret sig tidligere. For nogle kommuners vedkommende var antallet af kandidater, der havde registreret sig relativt begrænset, hvorfor antallet af respondenter for disse kommuners vedkommende blev søgt udbygget gennem søgninger på de pågældende kommuners hjemmesider eller på de lokale partiforeningers hjemmesider. Den færdige stikprøve indeholdt således 2827 kandidater svarende til ca. 33 % af den samlede population bestående af 8555 opstillede kandidater i de 96 kommuner.³

3. Svarprocenter og rykkerrunder

Surveyen blev udsendt første gang tirsdag den 3. november kl. 22 om aftenen. For at sikre en høj svarprocent, blev der desuden tirsdag den 10. november udsendt en rykkermail til de respondenter, som ikke tidligere havde besvaret undersøgelsen. Figur 1 viser udviklingen i svarprocenten, der her forstås som antallet af afsluttede besvarelser sat i forhold til det samlede antal udsendte skemaer:⁴

Figur 1. Udvikling i svarprocenten

I forbindelse med e-mail-baserede spørgeskemaer er det ofte et problem, at nogle spørgeskemaer kun bliver udfyldt delvist, hvorfor svarprocenten kan opgøres på flere forskellige måder. Dette er også tilfældet i den pågældende undersøgelse. I Tabel 1 opgøres den endelige svarprocent på forskellig vis:

Tabel 1. Svarprocenter

	Antal afsluttede besvarelser	Antal påbegyndte besvarelser	Spørgsmålet med færrest besvarelser
Antal	1599	1657	1566
Svarprocent	56,6	58,6	55,4

Anm.: Tabellen angiver svarprocenterne sat i forhold til stikprøvestørrelsen på 2827 respondenter.

4. Bortfaldsanalyser

På grund af selvselektion blandt kandidaterne til henholdsvis DR's kandidatdatabase og til den pågældende spørgeskemaundersøgelse er der risiko for, at der er systematiske skævheder i respondentsammensætningen i det endelige datasæt i forhold til populationen som helhed. Det er kun i begrænset omfang muligt, at undersøge om der er nogen systematik i bortfaldet i forhold til kandidaterne der optræder i DR's kandidatdatabase, idet populationen af kandidater og karakteristika ved disse såsom køn, alder, uddannelse og placering på partilisten ikke er kendt. Indirekte gives der dog enkelte indikationer på frafaldets karakter. Kandidatdatabase er blevet til ved at DR i første omgang har kontaktet de landspolitiske partiforeninger for at få kontaktoplysninger på deres lokale kandidater og herefter de lokale partiafdelinger i det omfang, det var muligt at identificere disse. Dette betyder, at kandidater fra lokallisterne formentlig er underrepræsenteret i datasættet. Desuden er det muligt at sammenligne andelen af valgte kandidater i besvarelsen med andelen af valgte kandidater i populationen som helhed. Analysen heraf findes i Tabel 2:

Tabel 2. Andelen af valgte kandidater

	Blandt spørgeskemaundersøgelsens besvarelser	I populationen
Antal valgte kandidater	699	2360
Andel valgte kandidater	42,4	27,6
N	1649	8555

Tabel 2 viser en klar tendens til, at der blandt undersøgelsens besvarelser optræder en uforholdsmæssig stor andel kandidater, som senere er blevet valgt til byrådene sammenlignet med populationen som helhed. Datasættet er således ganske velegnet til at foretage de ønskede analyser, hvor kandidaternes udvalgsønsker sammenlignes med deres opnåede udvalgsposter. Til gengæld bør data ikke ukritisk anvendes i beskrivende analyser af kandidatgruppen som helhed, idet de valgte kandidater er kraftigt overrepræsenterede og formentlig afviger fra de ikke-valgte kandidater på forskellige centrale parametre såsom tidligere erfaring med kommunalbestyrelsesarbejde og placering på partilisten. Sådanne analyser bør derfor f.eks. sondre mellem valgte og ikke-valgte kandidaters gennemsnitlige score og variation på de spørgsmål, der anvendes.

Frafaldet kan også opgøres ved at sammenligne forskelle på forskellige baggrundsvariabler mellem samtlige respondenter i stikprøven og de respondenterne, som har besvaret spørgeskemaet. Det skal her bemærkes, at stikprøven ikke er udtaget på en måde, som sikrer repræsentativitet mellem populationen og stikprøven, hvorfor der ikke direkte kan slutes fra eventuelle forskelle mellem stikprøven og besvarelserne af undersøgelsen til eventuelle skævheder i forhold til populationen som helhed. Sammenligningen kan imidlertid give et indtryk af, om nogle typer af kandidater har været mere tilbøjelige til at besvare spørgeskemaet end andre. Undersøgelsens respondenter sammenlignes i Tabel

3 med de kandidater, der var udtaget til stikprøven men som ikke besvarede spørgeskemaet hvad angår hidtidig erfaring med arbejde i kommunalbestyrelsen og alder:⁵

Tabel 3: Sammenligning af kandidater i stikprøven som henholdsvis har besvaret og ikke besvaret spørgeskemaet

	Kandidater som har besvaret skemaet			Kandidater som ikke har besvaret skemaet		
	Gnms.	Std.afv	N	Gnms.	Std.afv.	N
Kommunalbestyrelseserfaring	4,01	6,75	1564	4,20	6,81	1036
Alder	48,71	12,77	1457	46,66	12,32	941

T-tests viser, at forskellen på gruppernes kommunalbestyrelseserfaring er insignifikant, hvorimod forskellen på aldersvariablen er endog meget signifikant med en p-værdi < 0.001. Det er umiddelbart svært at vurdere, om den lidt højere alder blandt undersøgelsens deltagere har nogen praktisk betydning for undersøgelsens resultater som helhed. I Tabel 4 foretages en sammenligning af forskellene i partitilhørsforhold mellem kandidater, som har besvaret skemaet, med kandidater, som ikke har besvaret skemaet, og med den samlede population af valgte kandidater:

Tabel 4: Indkomne svar og politikernes partipolitiske tilknytning (procent)

	Samtlige opstillede kandidater	Samtlige valgte kandidater	Kandidater som har besvaret skemaet	Kandidater som ikke har besvaret skemaet
Socialdemokraterne	21,0	32,3	24,9	26,9
Det Radikale Venstre	8,9	1,9	7,5	7,6
Det Konservative Folkeparti	12,7	10,7	13,0	14,5
Socialistisk Folkeparti	12,9	13,5	14,4	12,4
Dansk Folkeparti	6,8	7,6	5,5	4,6
Venstre	20,3	28,9	24,7	26,8
Liberal Alliance	0,8	0,0	1,0	0,6
Enhedslisten	4,7	0,3	3,9	2,7
Lokallister og andre partier ¹	11,9	4,8	4,8	3,9
I alt	100	100	100,0	100,0
N	8555 ²	2382 ³	1649	1198

¹: Lokallister omfatter også Slesvigsk Parti, Kristendemokraterne og politikere uden for et parti.

²: Mandatfordelingen indeholder tal fra samtlige kommuner med undtagelse af København og Århus. Mandatfordelingen er beregnet på baggrund af oplysninger fra Danmarks Statistik, statistikbanken, tabellen VALGK3.

³: Mandatfordelingen indeholder tal fra samtlige kommuner med undtagelse af København og Århus. Mandatfordelingen er beregnet på baggrund af oplysninger om mandatfordelingen på DR's kommunalvalgshjemmeside (www.dr.dk/valg).

Tabel 4 viser, at fordelingen af de indkomne svar på politikernes partipolitiske tilhørsforhold stemmer ganske godt overens med fordelingen blandt såvel de opstillede som de valgte kandidater, omend der er enkelte undtagelser. Sammenlignes der med fordelingen blandt de opstillede kandidater, er især de store partier, Venstre og Socialdemokraterne, overrepræsenteret blandt de indkomne svar, mens kandidater fra især lokallisterne er kraftigt i forhold til hvor stor en andel af de opstillede kandidater, der kommer fra denne type lister. Sammenlignes i stedet kandidaterne, som har besvaret

spørgeskemaet, med den resterende del af stikprøven ses, at kandidater fra de mellemstore partier på kommunalt plan (SF og O) samt kandidater fra de mindre partier har været forholdsvis mere tilbøjelige til at besvare spørgeskemaet end kandidater i stikprøven som helhed, mens kandidater fra de traditionelt stærke partier på kommunalt plan (Socialdemokraterne, Venstre og Det Konservative Folkeparti) har været relativt mindre tilbøjelige til at besvare spørgeskemaet.

5. Spørgsmålsformuleringer

Spørgeskemaet indeholder flere spørgsmål, som er inspireret af tidligere undersøgelser. Dette har både som fordel, at der anvendes velgennemtestede spørgsmål, og at mulighederne for at sammenligne besvarelser over tid styrkes. Spørgsmål 1 og 2 er med enkelte undtagelser kopieret direkte fra Kjær & Pedersen (1996a; 1996b). Spørgsmål 3 er hentet fra Kjær (2003), som dog stiller dette spørgsmål til vælgerne i stedet. Forskellige varianter af spørgsmål 6 er tidligere anvendt i forskellige undersøgelser af danske kommunalpolitikeres udgiftspolitiske præferencer (Mouritzen 1991; Blom-Hansen og Serritzlew 2000; Jakobsen & Thorgård 2004; Bækgaard 2008). Spørgsmålet er i denne sammenhæng primært tænkt som et muligt alternativ til spørgsmål 4 om udvalgspræferencer, såfremt dette spørgsmål ikke skulle fungere efter hensigten. Desuden muliggør spørgsmålet en analyse af sammenhængen mellem udgiftspolitiske præferencer og i hvor høj grad politikerne får en plads i deres foretrukne udvalg.

Spørgsmål 4, 5 og 7 er derimod nye og udviklet med henblik på at besvare undersøgelsens hovedproblemstillinger. I denne forbindelse er det værd at knytte en kommentar til spørgsmålsformuleringen i spørgsmål 4 vedrørende politikernes prioriteringer af udvalgsmedlemskaber, idet dette spørgsmål er afgørende for, om undersøgelsens hovedproblemstilling

kan besvares. To spørgsmålsformuleringer blev overvejet. For det første kunne man bede kandidater om at tage stilling til, hvilke af byrådets nuværende udvalg (dvs. før valget), de ville foretrække at sidde i efter valget. Ulemperne ved denne formulering var dog åbenbare, idet det for det første ville kræve en meget stor arbejdsindsats at lave separate spørgeskemaer til kandidater fra hver enkelt kommune, for det andet ville medføre svært sammenlignelige svar på tværs af kommunegrænser og for det tredje i nogle tilfælde ikke ville give særligt gode svar simpelthen fordi der allerede før valget forelå en aftale om, at udvalgsstrukturen skulle ændres. For at styrke sammenligneligheden af svar på tværs af kommunegrænser blev der derfor valgt en fast kategorisering af ni forskellige udvalg, som kandidaterne blev bedt om at prioritere imellem. Der findes næppe nogen kommune, hvor lige præcis denne konstellation af udvalg findes. Udvalgene og fordelingen af opgaver mellem udvalgene på den måde, som spørgsmålet lægger op til, er dog udbredte. Kategoriseringen af udvalg på baggrund af styrelsesvedtægter, som blev foretaget i Bækgaard (2008) viser således, at beskæftigelsesudvalget, økonomiudvalget, kultur- og fritidsudvalget og teknik- og miljøudvalget alle forekom i mindst 60 % af kommunerne før valget i 2009. Hvad angår fordelingen af opgaver på børneområdet og på social- og sundhedsområdet, viser kategoriseringen i Bækgaard (2008), at daginstitutionsopgaven typisk er lagt sammen med skoleopgaven i et enkelt udvalg, mens variationen er stor på social- og sundhedsområdet. Her varetages opgaverne af alt mellem et og fem forskellige udvalg. Spørgsmålene blev designet ganske finkornet for at tage højde for den større variation på disse områder. Der spørges således til fem forskellige udvalg: daginstitutionsudvalget, skoleudvalget, ældreudvalget, socialudvalget og sundhedsudvalget. Dette er formentlig flere udvalg, end de fleste kommuner anvender til at varetage disse opgaver. Man risikerer derfor med den valgte spørgsmålsformulering at undervurdere betydningen af hvert enkelt af disse udvalg til fordel for de brede udvalg, der nævnes i spørgsmålet

(teknik/miljø, kultur/fritid, økonomi og beskæftigelse). Omvendt ville en bredere kategorisering have medført en risiko for en overvurdering af sådanne udvalgs de facto betydning.

6. Svarfordelinger

6a. Baggrundsoplysninger indhentet fra www.kmdvalg.dk og DR's kandidatdatabase (kun på respondenter som har besvaret spørgeskemaet):

Kandidatnummer på opstillingslisten

<u>Kandidatnummer:</u>	<u>Andele:</u>
1	16,1
2-3	20,1
4-5	15,7
6-10	22,8
11-15	14,4
16-20	5,8
>20	5,1
Total	100,0

N=1649.

Opstillingsform (kandidatniveau)

Opstillingsform:	Andele:
Partiliste	17,0
Sideordnet opstilling	83,0
Total	100,0

N=1649.

Køn

Køn:	Andele:
Mand	70,8
Kvinde	29,2
Total	100,0

N=1649.

6b. Spørgeskemaet:

1. I hvor høj grad har de nedenstående faktorer haft betydning for dit kandidatur til Kommunalvalget 2009 (tag venligst stilling til hver af de nedenstående faktorer)

	Meget lille betydning	Mindre betydning	Nogen betydning	Stor betydning	Meget stor betydning	Ved ikke	Total	N
	Procent							
Arbejdet i kommunalbestyrelsen giver mulighed for at påvirke beslutninger i en særlig enkeltsag	26,0	21,9	23,7	17,7	10,3	0,4	100	1637
Jeg kan gøre et godt stykke arbejde for mit parti/min liste	1,0	3,1	15,8	42,8	37,2	0,1	100	1637
Jeg kan arbejde for mit lokalområde i kommunalbestyrelsen	5,6	13,5	25,0	27,9	27,7	0,2	100	1629
Jeg får mulighed for at skabe opmærksomhed om behovene hos den gruppe, jeg repræsenterer	9,1	14,1	24,5	27,7	23,7	0,9	100	1626
Det er en samfundspligt at engagere sig i kommunalpolitik	4,9	12,1	28,1	30,7	23,0	1,2	100	1638
Jeg kan gøre det bedre end de siddende politikere	5,6	9,2	25,1	30,5	22,6	7,0	100	1625
Kommunalpolitik giver mulighed for at skabe sociale forbindelser	20,4	29,0	26,6	16,4	6,7	0,9	100	1626
Jeg har mulighed for at samle stemmer til mit parti/min liste	3,7	9,9	23,3	34,4	27,8	0,9	100	1632
En god indsats i kommunalpolitik kan føre mig videre i politik	34,4	26,4	19,4	11,9	6,8	1,1	100	1633
Jeg synes det er spændende og udfordrende at engagere mig i lokalpolitik	0,2	1,3	7,5	30,3	59,8	0,5	100	1643

2. Kommunalpolitikere må nødvendigvis prioritere mellem forskellige opgaver i deres daglige arbejde. Hvilke opgaver mener De, at kommunalpolitikeren bør lægge speciel vægt på? (Tag venligst stilling til hver af de følgende opgaver)

	Meget lille vægt	Lille vægt	Nogen vægt	Stor vægt	Meget stor vægt	Total	N
	Procent						
Formulere klare målsætninger for kommunens virksomhed	0,4	2,2	16,5	49,6	31,4	100	1604
Gennemføre det program han/hun er valgt på	0,4	1,6	21,6	55,2	21,3	100	1605
Være talerør for personer eller foreninger, der har sager til behandling i kommunen	6,1	19,5	39,8	25,8	8,7	100	1602
Være informeret om synspunkter fra borgerne	0,4	1,2	18,3	52,0	28,2	100	1603
Sikre samarbejde på tværs af partigrænser	0,8	5,9	30,8	42,9	19,6	100	1605
Være talerør for sit parti/sin liste	0,4	4,8	22,8	45,3	26,8	100	1598
Have visioner for, hvordan kommunen skal udvikle sig på langt sigt	0,0	0,2	3,9	33,6	62,2	100	1601
Være talerør for det lokalområde, hvor han/hun er valgt	8,5	19,7	33,0	25,2	13,6	100	1598
Fastlægge regler og rutiner for forvaltningens virksomhed	6,5	17,2	32,9	30,3	13,1	100	1598
Engagere sig i behandlingen af enkeltsager	19,5	32,7	31,7	12,4	3,7	100	1594
Føre kontrol med at embedsmændene udfører deres arbejde godt nok	12,7	23,0	32,7	20,2	11,4	100	1599

3. Hvor stærkt følger De Dem tilknyttet til følgende geografiske områder på en skala fra 0 (slet ingen tilknytning) til 10 (meget stærk tilknytning)

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Ved ikke	Total	N
	Procent													
Min landsby/bydel/lokalområde	2,2	3,3	4,9	6,5	4,8	11,5	8,8	13,5	13,0	10,3	20,9	0,4	100	1594
Min gamle kommune (før 1. januar 2007)	10,8	5,3	5,6	7,0	4,9	11,8	8,4	10,4	8,8	7,4	12,4	7,3	100	1578
Min kommune	0,3	0,6	0,5	1,5	2,5	8,3	7,6	14,6	17,3	16,8	30,0	0,2	100	1600
Min landsdel	1,5	1,2	2,4	4,9	5,7	14,9	9,4	14,9	14,8	11,6	18,0	0,7	100	1594
Danmark	0,6	0,7	1,7	1,8	2,6	8,6	6,2	11,9	13,1	16,6	35,6	0,7	100	1594
Europa	3,3	4,0	4,6	6,7	7,0	15,4	8,3	13,4	11,8	9,2	14,5	1,8	100	1593

4. Forestil dig, at kommunen efter kommunalvalget 2009 anvender nedenstående udvalg (stående udvalg og økonomiudvalg). Angiv i prioriteret rækkefølge de tre af kommunens udvalg, som du personligt helst vil sidde i: (sæt venligst et kryds ud for de udvalg, som du personligt helst vil sidde i)

	1. prioritet	2. prioritet	3. prioritet
	Procent		
Arbejdsmarkeds-/beskæftigelsesudvalg	5,6	9,5	13,3
Børnepasnings-/daginstitutionsudvalg	4,9	7,5	8,8
Kultur- og fritidsudvalg	10,8	14,9	15,9
Skoleudvalg	13,4	18,3	12,9
Socialudvalg (inkl. Handicap og psykiatri)	11,1	11,8	10,2
Sundhedsudvalg	3,1	6,3	6,8
Teknik- og miljøudvalg	12,0	16,6	14,9
Ældreudvalg	3,3	5,4	8,1
Økonomiudvalg	35,9	9,9	9,1
Total	100	100	100
N	1604	1601	1603

5. Angiv i hvor høj grad du er enig i følgende udsagn om, hvorfor du særligt gerne vil sidde i det udvalg, som du har angivet som din førsteprioritet i forrige spørgsmål (tag venligst stilling til samtlige nedenstående udsagn)

	Helt enig	Delvist enig	Neutral	Delvist uenig	Helt uenig	Ved ikke	Total	N
	Procent							
Det indebærer en spændende personlig udfordring at sidde i netop dette udvalg	60,5	25,5	9,8	2,0	2,0	0,2	100	1580
Jeg har uddannelsesmæssig og/eller erhvervmæssig erfaring med de områder, som udvalget er ansvarligt for	38,8	24,7	22,6	6,5	7,1	0,3	100	1587
Jeg har tidligere siddet i udvalget/et udvalg med lignende ansvarsområder	27,8	10,2	17,1	3,9	36,9	4,2	100	1576
Jeg synes, at de områder, som udvalget er ansvarligt for, er særligt interessante	79,8	15,8	2,0	0,9	1,3	0,1	100	1585
Udvalget giver mig i særlig høj grad mulighed for at varetage mine vælgeres interesser	46,2	28,5	18,6	2,5	3,6	0,6	100	1586
Udvalget giver mig i særlig høj grad mulighed for at varetage mit lokalområdes interesser	19,5	21,1	34,8	8,7	14,7	1,3	100	1583
Udvalgets ansvarsområder omtales i særlig høj grad i de lokale medier	13,6	21,5	35,5	10,8	16,7	1,9	100	1581
Jeg mener der er behov for at ændre politikken på det område, som udvalget er ansvarligt for	46,2	32,9	13,1	4,5	3,0	0,2	100	1584

6. Mener du personligt, at kommunen sammenlignet med 2009 bør anvende flere eller færre ressourcer på nedenstående områder i 2010? (tag venligst stilling til samtlige områder)

	Meget færre	Noget færre	Som i 2009	Noget flere	Meget flere	Ved ikke	Total	N
	Procent							
Skoleområdet	0,4	2,7	27,6	46,2	22,0	1,1	100	1580
Børnepasningsområdet	0,3	2,4	44,2	38,1	13,6	1,6	100	1579
Ældreområdet	0,5	4,7	38,9	38,7	15,7	1,5	100	1582
Handicap- og psykiatriområdet	0,5	3,9	37,2	38,9	16,9	2,6	100	1577
Beskæftigelsesområdet	0,6	7,8	45,4	32,3	11,1	2,7	100	1571
Biblioteksområdet	1,5	17,3	63,6	11,8	3,4	2,3	100	1577
Idræts- og kulturområdet	1,4	8,7	49,0	31,4	7,8	1,6	100	1583
Vejområdet	1,3	12,6	51,2	27,6	5,2	2,1	100	1577
Miljøområdet	0,8	7,7	37,9	36,2	15,9	1,5	100	1580
Kollektiv trafik	1,0	8,8	39,3	32,1	17,0	1,8	100	1566
Administration på rådhuset	18,5	46,6	28,0	3,7	1,3	2,0	100	1582
Sundhedsområdet	0,4	5,0	47,0	35,7	10,3	1,6	100	1571
Erhvervsfremme	2,2	10,1	44,3	30,2	10,7	2,5	100	1574

7. Nedenfor er der anført en række udsagn. Jeg vil bede dig markere ud for hver påstand, om du er enig eller uenig

	Helt enig	Delvist enig	Neutral	Delvist uenig	Helt uenig	Ved ikke	Total	N
	Procent							
Som kommunalpolitiker skal jeg primært varetage interesserne for dem, der har stemt på mig	10,1	35,2	19,0	18,2	17,5	0,1	100	1587
Som kommunalpolitiker skal jeg primært varetage mit partis interesser	18,1	49,1	18,0	10,5	4,2	0,1	100	1584
Som kommunalpolitiker skal jeg primært varetage mit lokalområdes interesser	7,5	24,6	28,8	21,3	17,5	0,3	100	1581
Som kommunalpolitiker skal jeg varetage hele kommunens interesser	83,0	13,6	2,1	0,3	0,8	0,1	100	1585
Som kommunalpolitiker skal jeg først og fremmest gøre, hvad jeg mener er bedst, uanset om dette er i konflikt med mit partis eller mine vælgeres holdninger	26,3	36,4	15,3	13,4	7,8	0,9	100	1580

8. Hvor mange år har du været medlem af det parti, som du stiller op for ved Kommunalvalget 2009?

0-5 år	24,0%
5,1-10 år	19,9%
10,1-15 år	16,8%
15,1-20 år	9,4%
20,1-25 år	9,1%
25,1-30 år	7,7%
30,1-35 år	6,4%
35,1-40 år	3,4%
Over 40 år	3,4%
Total	100,0%

N=1578.

7. Henvisninger

- Buch, Roger (2007). "Kandidaterne: Antal, modstand, motiver", pp. 47-62 i Roger Buch & Jørgen Elklit (red.): *Nye kommunalvalg?*, Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- Blom-Hansen, Jens & Søren Serritzlew (2000). *Stikprøveundersøgelse af kommunalpolitikere. Design og svarfordelinger*. Århus: Institut for Statskundskab, Århus Universitet.
- Bækgaard, Martin (2008). *Undersøgelse af kommunale politikeres og embedsmænds udgiftspræferencer samt af kommunale organisationsforhold. Design og svarfordelinger*, Århus: Institut for Statskundskab, Århus Universitet.
- DR (2009). *DR's kandidatdatabase*, tilgængelig på:
<http://www.dr.dk/drkwidgets/valg/kommunal.htm>. Sidst besøgt: 1. december 2009.
- Jakobsen, Søren Teglgård & Thomas Thorgård (2004). *Holdninger, indflydelse og udgiftspolitik*, upubliceret speciale, Århus: Institut for Statskundskab, Århus Universitet.
- Jyllandsposten (2009). "9052 kandidater til kommunalvalget", *Jyllandsposten*, fredag d. 6. november 2009.
- Kjær, Ulrik (2003). "Territorial tilknytning og identitet", pp. 69-83 i Ulrik Kjær og Poul Erik Mouritzen (red.): *Kommunestørrelse og lokalt demokrati*, Odense: Syddansk Universitetsforlag.
- Kjær, Ulrik & Mogens N. Pedersen (1996a). "Svarfordelinger fra undersøgelse af kandidater ved kommunevalget den 16. november 1993", *Kommunalpolitiske studier*, nr. 9, Odense: Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Odense Universitet.
- Kjær, Ulrik & Mogens N. Pedersen (1996b). "Svarfordelinger fra undersøgelse af kandidater ved kommunevalget den 16. november 1993 i Blaabjerg, Farum, Odense, Randers og Vissenbjerg",

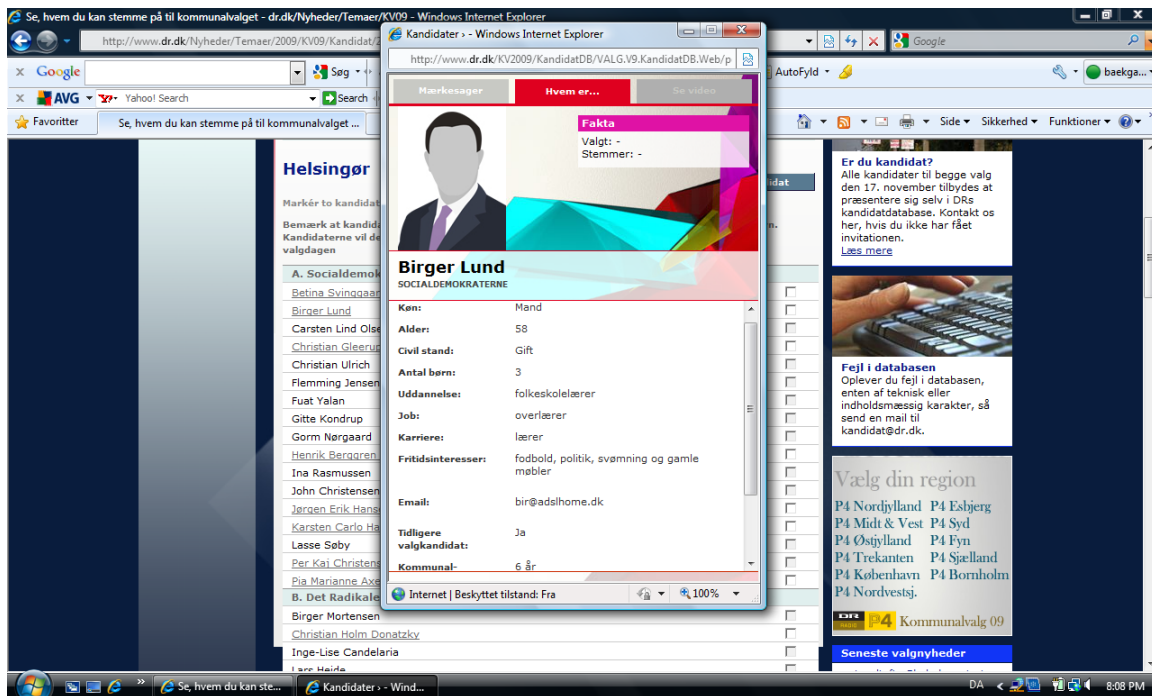
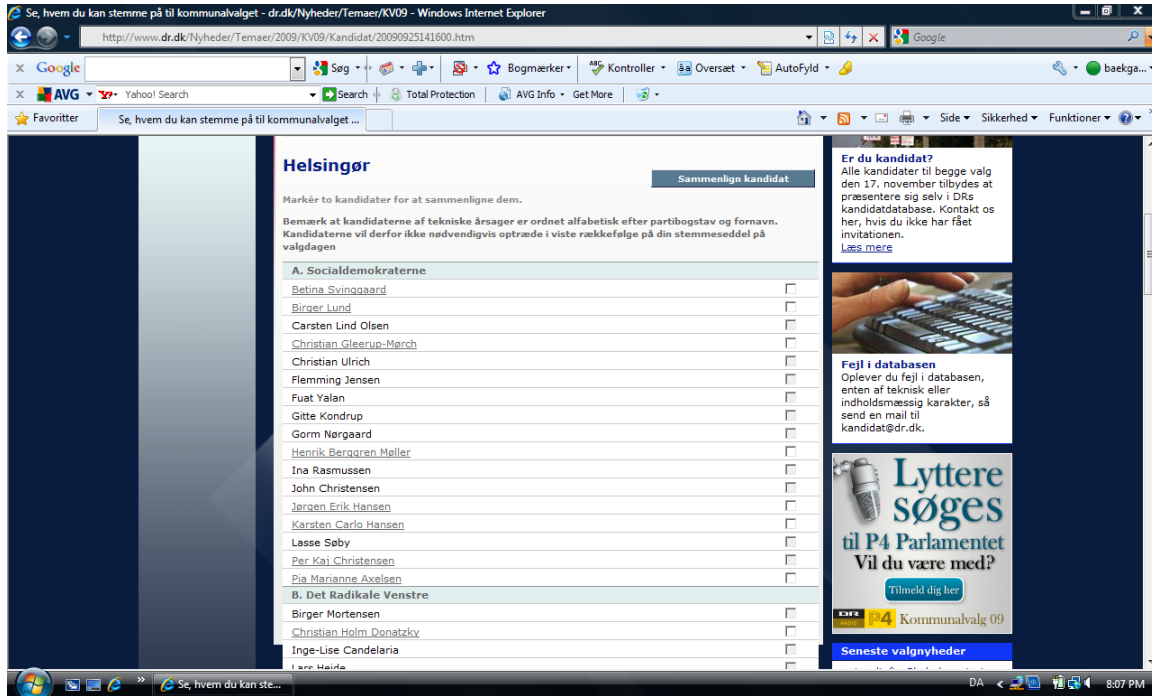
Kommunalpolitiske studier, nr. 10, Odense: Det Samfundsvidenskabelige Fakultet, Odense
Universitet.

Mouritzen, Poul Erik (1991). *Den politiske cyklus*, Århus: Politica.

www.kmdvalg.dk.

8. Appendiks

Eksempler på screenshots fra DR's kandidatdatabase (mandag d. 2. november 2009):

9. Noter

¹ Jeg vil gerne rette en stor tak til Søren Serritzlew, som har kommenteret på tidligere versioner af spørgeskemaet samt til stud.scient.pol Jeppe Kirkegaard Christensen, som har forestået indsamlingen af kontaktoplysninger på respondenterne til undersøgelsen.

² København og Århus kommuner indgik ikke i undersøgelsen, idet disse kommuner på grund af deres anvendelse af henholdsvis mellemformstyre med delt administrativ ledelse og magistratstyre afviger fra de øvrige kommuner. Det vurderedes, at det ikke var muligt at spørge disse kommuners kandidater om ”ønskede udvalgsposter” på en meningsfuld måde, idet udvalgsmedlemmerne i disse kommuner formentlig er af meget begrænset betydning i forhold til posterne som borgmestre i København og rådmænd i Århus. En anden og mere praktisk overvejelse bag fravalget var, at et meget stort antal kandidater opstiller til kommunalvalget i disse kommuner, hvoraf kun et fåtal bliver valgt. Indsamling af kontaktoplysninger på kandidater til valget ville således medføre en forholdsvis stor arbejdsmæssig belastning i forhold til gevinsten ved at kunne koble nogle få ekstra kandidaters udvalgsønsker til deres efterfølgende faktiske udvalgsmedlemskaber.

³ Populationen er udregnet på baggrund af oplysninger i Jyllandsposten (2009) om det samlede kandidattal i Danmark og www.kmdvalg.dk om kandidattallet i København og Århus.

⁴ Begrebet afsluttede besvarelser er her en rent teknisk term der anvendes om de besvarelser, hvor respondenterne har været igennem alle spørgsmål og til sidst afsendt skemaet. Denne svarprocent inkluderer således ikke de respondenter, som kun har besvaret en delmængde af spørgsmålene og ikke er nået til det sidste spørgsmål. Omvendt kan der blandt de afsluttede besvarelser sagtens være delvise besvarelser, hvor respondenterne kun har valgt at forholde sig til nogle af spørgsmålene, men hvor respondenterne i det mindste har været igennem hele spørgeskemaet.

⁵ Baggrundsoplysningerne vedrørende alder, kommunalbestyrelseserfaring og partiforhold er hentet fra DR's kandidatdatabase (DR 2009). Kandidaterne har selv indrapporteret de pågældende oplysninger. Der er i denne forbindelse et frafald på de to førstnævnte variabler som følge af, at nogle kandidater har valgt ikke at angive oplysninger herom i databasen. Frafaldet er dog relativt begrænset, idet oplysningerne findes for henholdsvis 88 og 94 % af de kandidater, som har besvaret spørgeskemaet.